

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Paweł Księżak

w sprawie z protestu F.M.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Paweł Czubik Maria Szczepaniec Paweł Księżak

UZASADNIENIE

Pismem z 10 czerwca 2025 r. (data stempla pocztowego) F.M. wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zarzucił:

1. naruszenie art. 185 pkt 2 w zw. z art. 107 § 2 k.wyb. przez niezapewnienie przez obwodowe komisje wyborcze nr [...], [...], [...] i [...] w W. w dniu 1 czerwca 2025 roku i w czasie głosowania (II tura) braku materiałów agitacji wyborczej na terenie budynku, w którym znajdowała się siedziba ww. obwodowych komisji wyborczych, tj. nieruchomości położonej przy ul. [...]:

2. naruszenie art. 185 pkt 2 i 3 przez dopuszczenie przez obwodową komisję wyborczą nr [...] w W. do wystąpienia różnicy między liczbą kart wyjętych z urny a liczbą wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym (liczba podpisów w spisie oraz adnotacje o wydaniu karty bez potwierdzenia podpisem w spisie) w obwodzie głosowania nr [...] w W. oraz istnienia w tym obwodzie rozbieżności pomiędzy stwierdzoną liczbą kart do głosowania otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą nr [...], ustaloną po ich przeliczeniu przed rozpoczęciem głosowania z uwzględnieniem ewentualnych kart otrzymanych z rezerwy, a sumą niewykorzystanych kart do głosowania i liczbą wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym (liczba podpisów w spisie oraz adnotacje o wydaniu karty bez potwierdzenia podpisem w spisie).

Skarżący wniósł o wydanie postanowienia w sprawie protestu stwierdzającego jego zasadność oraz ocenę, iż naruszenie przepisów kodeksu miało wpływ na wynik wyborów oraz stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Pismem z dnia 23 czerwca 2025 r. Prokurator Generalny zajął stanowisko w sprawie wskazując, że protest należy pozostawić bez dalszego biegu, jako niespełniający wymogów ustawowych.

Pismem z dnia 24 czerwca 2025 r. Państwowa Komisja Wyborcza zajęła stanowisko w sprawie i wyraziła opinię, że protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu z uwagi na niesformułowanie w nim zarzutów, które nawiązywałyby do wymogów określonych w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z treścią art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą.

W świetle art. 321 § 3 k.wyb. określającego warunki formalne protestu, osoba wnosząca protest powinna sformułować zarzuty oraz przedstawić

lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Protest powinien nadto spełniać warunki pisma procesowego określone przez art. 126 Kodeksu postępowania cywilnego. Protest wyborczy, tak jak każde pismo procesowe, powinien zatem zawierać oznaczenie sądu, do którego jest skierowany, imię i nazwisko lub nazwę uczestników i pełnomocników, oznaczenie rodzaju pisma, dowody na poparcie przytoczonych okoliczności, podpis uczestnika lub pełnomocnika, wymienienie załączników, oznaczenie miejsca zamieszkania uczestników oraz oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby pełnomocnika. Ponadto, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie powinno zawierać m.in. numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnoszącego pismo. Niespełnienie przez podmiot wnoszący protest wymogów formalnych, skutkuje pozostawieniem protestu bez dalszego biegu (art. 322 § 1 k.wyb.).

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 107 § 2 Kodeksu wyborczego Sąd Najwyższy wskazuje, że jak wynika z treści protestu wnoszący protest w dniu wyborów zawiadomił Policję o zaistniałym incydencie, a ta podjęła stosowne działania. Wnoszący protest nie udowodnił, a nawet nie uprawdopodobnił, że zdarzenie to miało wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów, a popełnienie wykroczenia nie może stanowić podstawy do złożenia protestu wyborczego.

Odnosząc się natomiast do zarzutu dotyczącego różnicy w liczbie kart wydanych wyborcom w stosunku do liczby kart wyjętych z urny, Sąd Najwyższy wskazuje, że z protokołu Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w W. wynika, że komisja wydała 1517 kart do głosowania, a wyjęła z urny 1507 kart do głosowania. Sposób postępowania w takiej sytuacji opisany został w pkt 113 załącznika do uchwały nr 165/2025 Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r., w którym wskazano, że jeżeli liczba kart wyjętych z urny (punkt 10 protokołu głosowania) pomniejszona o liczbę kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania (punkt 10a protokołu głosowania) nie jest równa liczbie wyborców,

którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym (punkt 4 protokołu głosowania), wówczas przypuszczalną przyczynę tego stanu rzeczy należy opisać w punkcie 17 protokołu głosowania. OKW nr [...] w W. w pkt 17 protokołu głosowania odniosła się do tego faktu, wskazując jako prawdopodobną przyczynę sytuację, gdy wyborcy pobrali karty do głosowania i nie wrzucili ich do urny. Wskazać należy, że wystąpienie różnicy między liczbą kart wydanych wyborcom, a liczbą kart wyjętych z urny nie wynika z dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów, ani też z naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

Paweł Czubik Maria Szczepaniec Paweł Księżak

M.L.

[a.ł]